

VERSLAG EXTRA RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 15 februari 2012
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 16.30 – 19.14 uur

Aanwezig: de heer D. Jager (voorzitter, VVD), de dames M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), A. Postma (GroenLinks), H. Rademaker (SP), A. Kuik (CDA), M. Wilschut (Partij voor de Dieren), de heren R. van der Schaaf (PvdA), M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), J. Bolhuis (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), P.S. de Rook (D66), R. Bolle (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student en Stad)

Namens de griffie: mevrouw N.R. Abramjan (commissiegriffier)

Namens het college: de dames E. Pastoor (PvdA) *tot B2*, J.A. Visscher (SP) *tot B2*, de heren T. Schroor (D66) *vanaf B2*, F. de Vries (PvdA) *vanaf B2*

Insprekers: de heer De Jonge (namens de OR van het Groninger Museum)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Wijst op de rondgedeelde brief over afbouw gesubsidieerde arbeid O2G2.
- Roept gezien de inhoud van een anonieme brief over het Groninger Museum de schrijver op persoonlijk contact op te nemen met politici, opdat de brief behandeld kan worden.

Wethouder Pastoor:

- Betreurt het dat door een misverstand de brief over afbouw gesubsidieerde arbeid bij O2G2 om 12.00 uur verzonden werd, maar nu pas wordt rondgedeeld.

Dhr. De Rook (D66):

- Houdt graag de mogelijkheid dhr. Klaassen over de rondgelegde brief te bevragen.

De voorzitter:

- Raadt commissieleden aan hierover contact met de griffie op te nemen.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Verzelfstandiging openbaar onderwijs Groningen: Vermogen tot onderwijs (raadsvoorstel 31 januari 2012)

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Vindt nog steeds dat het onderwijs beter af is met zelfstandig bestuur.
- Complimenteert alle betrokkenen met het oplossen van het conflict en hoopt op rustiger vaarwater, waarbij het weer over onderwijs gaat.
- Kan de genoemde tijdsdruk op het proces niet plaatsen. Deadlines schoven juist steeds op.
- Vindt de conclusie over de inhaalafschrijving verbijsterend. Dit heeft niets te maken met de vastgestelde kaders, maar is een verkeerde toepassing van de regels.
- Komt in de raad terug op WWB-banen.
- Waardeert het dat het college fouten erkent. Excuses zijn terecht.
- Begrijpt het argument van budgetneutraliteit niet, aangezien de verzelfstandiging zelfs met de huidige extra middelen op termijn geld op zal leveren.
- Stelt dat niet de uitgangspunten van de raad verkeerd waren, maar de interpretatie van de werkelijkheid door het college.
- Houdt de mogelijkheid voor een onderzoek door de raad open.

- Steunt het afzien van doorbetaling aan het bijzonder onderwijs. Verzelfstandiging raakte alleen het openbaar onderwijs en de regeling is hier nooit voor bedoeld.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is blij dat het rapport een eind maakt aan bijna twee jaar conflict.
- Roept op tot een zorgvuldige oplossing van de openstaande punten juridisch eigendom gebouwen, passend onderwijs, kleine scholen en WWB-banen.
- Ziet voldoende grond voor doorbetaling. VOS/ABB wees op een bandbreedte van doorbetaling en de stadsadvocaat wees op financiële risico's bij niet doorbetalen. Wat is er sindsdien veranderd? Is opnieuw advies ingewonnen bij de stadsadvocaat?

Mw. Rademaker (SP):

- Denkt niet dat het doel van verzelfstandiging behaald is om een gezonde stichting met ordentelijke financiën te creëren. Bruidsschat en eigen vermogen bleken te laag en het duurde lang voordat de ontstane problemen en onrust middels twee onderzoeken waren opgelost.
- Vraagt waarom het college de claims van O2G2 eerst onterecht vond, later op een paar ton waardeerde en nu op 11,5 miljoen euro. Waarom is niet eerder de regie genomen?
- Constateert dat de conclusies van het rapport-Klaassen niet ter discussie staan.
- Wil een raadsenquête om onder ede antwoord te krijgen op de vele vragen en om lessen te trekken voor de toekomst. Heeft de raad volledige en juiste informatie gekregen? Waarom ontbrak de toegezegde accountantsverklaring over de ontvlechtigingsbalans? Waarom kwam het college zo laat achter de problemen?

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Concludeert dat Groningen nog lang niet dé onderwijsstad van Nederland is.
- Ging destijds onder voorwaarden akkoord met verzelfstandiging en steunde de statuten niet.
- Wijst erop dat het opheffen van leesachterstanden niet meer in eigen hand is.
- Constateert dat uitvoering van onderwijs en beheer van gebouwen gescheiden werden.
- Staat positief tegenover een oplossing voor het juridisch eigendom van gebouwen, dat essentieel is voor het vormgeven van de identiteit van het onderwijs.
- Vraagt hoeveel niet-arbeidzame personeelsleden nog op de loonlijst staan.
- Wacht de uitkomsten van gesprekken over doorbetaling af en steunt eventuele gerechtvaardigde claims.
- Steunt een raadsonderzoek.
- Benadrukt het belang van volledig oplossen van de conflicten om de mooie doelstellingen in de toekomst te realiseren.
- Hoopt dat de gemeente leert van de gemaakte taxatiefouten.

Dhr. De Rook (D66):

- Maakte zich hard voor vervolgonderzoek om in het belang van kwalitatief onderwijs tot een oplossing te komen.
- Hoopt dat de aanbevelingen van het rapport-Klaassen zorgen voor rust en grote sprongen in onderwijshuisvesting, het plan van aanpak Onderwijsstad en de Lokale Educatieve Agenda.
- Wil eventueel middels een raadsonderzoek of -enquête weten waarom grote fouten zijn gemaakt. Waarom zijn bestuur en raad van toezicht van O2G2 niet eerder bij de verzelfstandiging betrokken? Waarom ontbrak due diligence? Wist het college in april of november 2010 van de problemen? Waarom zijn de raadvragen over afhechting niet serieus genomen? Was de informatievoorziening aan de raad voldoende? Waarom kwam de communicatie zo lastig tot stand?
- Wil lessen leren voor toekomstige verzelfstandigingen. Hoe kijkt het college erop terug?
- Hoopt dat het college er met het bijzonder onderwijs uitkomt wat betreft doorbetaling.
- Ziet graag bevestigd dat er voldoende vertrouwen is om met maatschappelijke partner O2G2 succesvol de onderwijsuitdagingen van de toekomst aan te gaan.

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Stelt dat de verschillen van inzicht initiatieven noodzakelijk maakten. Waarom moesten die initiatieven vanuit de raad en het auditcommittee komen?
- Steunt een raadsonderzoek of -enquête.

- Ziet de financiële speelruimte van de gemeente kleiner worden door herhaaldelijke dekking uit de AER.
- Hoopt dat het onderwijs in goede verstandhouding een gezonde toekomst tegemoet gaat.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is blij dat O2G2 door het onderzoek eindelijk krijgt waar het recht op heeft.
- Informeert naar de aanpak van het college voor nog op te lossen punten als juridisch eigendom van gebouwen, passend onderwijs en Service Level Agreements (SLA). Wanneer vindt de afronding plaats?
- Steunt een enquête om te achterhalen wie wanneer welke steken heeft laten vallen.
- Is verbijsterd over het veranderde standpunt van het college over doorbetaling. Bij schriftelijke vragen, het onderzoek van VOS/ABB en adviezen van de stadsadvocaat was het devies steeds doorbetalen. Een inhoudelijke reden voor de draai ontbreekt. Wat veranderde er?

Mw. Postma (GroenLinks):

- Trekt de harde conclusie dat de politiek het onderwijs een valse en vertragende start meegaf, maar het lucht haar op dat er een oplossing gevonden lijkt te zijn.
- Steunt de aanbevelingen van de commissie-Klaassen.
- Is benieuwd naar vervolggesprekken over een aantal onderdelen.
- Waardeert de eerlijke conclusie van het college dat het bestuurlijker had moeten handelen. Wat had achteraf concreet anders gemoeten en wanneer?
- Staat positief tegenover een raadsonderzoek om te achterhalen hoe het zo ver is gekomen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Dankt O2G2 voor het opgebrachte geduld. Verzoeken om bij de verzelfstandiging betrokken te worden, hadden ingewilligd moeten worden. Signalen over de bruidsschat zijn niet opgepikt.
- Stelt dat gemeentelijke communicatie vaker niet goed is. De wil van de gemeente lijkt wet.
- Vraagt hoe het college terugkijkt op het niet uitvoeren van due diligence- en accountantsonderzoeken, waardoor de vermogenspositie beter gewaardeerd zou zijn geweest.
- Steunt het raadsvoorstel en het overnemen van de aanbevelingen door het college.
- Is benieuwd naar gesprekken over doorbetaling.
- Vindt dat de wethouder de raad steeds voldoende betrokken heeft.
- Vindt een raadsenquête niet nodig. Andere grote projecten en financiële risico's lenen zich hier meer voor.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Steunt de maatregelen, maar pleit voor haast in de overleggen over openstaande punten.
- Ziet nog steeds de voordelen van verzelfstandiging.
- Steunt een raadsonderzoek. Waarom zijn haken en ogen over het hoofd gezien? Waarom is niet naar andere gemeenten gekeken? Waar kwam de tijdsdruk vandaan?
- Hoopt op lessen voor toekomstige verzelfstandigingen met grondiger onderzoek vooraf en betere communicatie.
- Vindt gesubsidieerde banen een mooi principe, maar waarschuwt voor te grote afhankelijkheid hiervan.

Wethouder Pastoor:

- Vindt het erg vervelend voor O2G2, kinderen, ouders en het gemeentebestuur dat zaken mis zijn gelopen door lastige condities, minder geslaagde keuzes en ongelukkige communicatie.
- Heeft de indruk dat de rijen door het onderzoek gesloten zijn.
- Zet zich in om de openstaande knelpunten met het onderwijs zo goed en zo snel mogelijk op te lossen. Sommige oplossingen genereren geld voor O2G2 en dus is snelheid wenselijk. Anderzijds is zorgvuldigheid ook belangrijk. Juridisch eigendom van gebouwen ligt bijvoorbeeld ingewikkeld.
- Schatte de claims aanvankelijk in op een paar ton door uit te gaan van de meegegeven kaders van een budgetneutrale bestuurlijke overdracht met bruidsschat en inverdientaakstelling.
- Licht toe dat claims te maken moesten hebben met de verzelfstandiging en voorzienbaar hadden moeten zijn.
- Verhoogde na veel vertrouwelijke besprekingen en onderzoek de bruidsschat. Achteraf had

- een benchmark met andere gemeenten plaats moeten vinden.
- Constateert dat de raad en het auditcommittee zich nog zorgen maakten over de vermogenspositie van O2G2 en besloten tot het onderzoek-Klaassen.
- Had het proces ook graag sneller gezien, blijkbaar kon dat niet. In de herfst van 2010 duurde het lang om samen te komen door agendaproblemen.
- Onderscheidt vijf fases: het helder krijgen van de financiële knelpunten (januari-juli 2010); het gespecificeerd op schrift stellen van de knelpunten (september 2010-januari 2011); informeel overleg (januari-maart 2011); onderzoek naar en voorstel tot aanvulling van de bruidsschat (april-september 2011); en het onderzoek van de commissie-Klaassen (tot heden).
- Wijst erop dat traagheid van het bestuurlijk proces de gemeente ook voor snelle fouten en onzorgvuldigheid kan behoeden.
- Had achteraf de overdracht niet als bestuurlijk moeten beoordelen. Het rapport Klaassen concludeert dat de vordering op het Ministerie van OC&W van 4 miljoen euro geen economische waarde had.
- Meldt dat veertien van de zestien niet-werkzame personeelsleden via regelingen zijn uitgeplaatst.
- Betreurt de onrust die is ontstaan, maar benadrukt dat in het belang van het onderwijs veel achter de schermen is gewerkt.
- Laat conclusies over tijdigheid van ingrijpen door het college over aan de raad.
- Wijst op de grote tijdsdruk op de dienst OCSW om binnen een jaar na het politieke besluit tot verzelfstandiging in september 2008 een uitvoeringsplan op te stellen en uit te voeren.
- Antwoordt dat accountantscontrole heeft plaatsgevonden op de jaarrekening en eindbalans 2009. Ook is de ontvlechtigingsbalans goedgekeurd. De accountant van O2G2 verschilde van inzicht over de balanspositie en daardoor is de openingsbalans met terugwerkende kracht gewijzigd vastgesteld.
- Stelt dat het uitgangspunt van budgetneutraliteit ertoe leidde dat de vrijgevallen 800.000 euro door gefaseerde uitkering van middelen, terug zou vloeien naar onderwijshuisvesting.
- Licht toe dat de inhaalafschrijving niets zegt over de waarde van bezittingen, maar over de verwachte economische gebruikswaarde. De accountant zag geen reden dit toe te passen.
- Stelt dat de exacte betekenis van het rapport-Klaassen voor doorbetaling moet blijken in gesprekken met het bijzonder onderwijs.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 22 februari 2012.

B.2. Voorstel Maatregelen Groninger Museum (raadsvoorstel 8 februari 2012)

Dhr. De Jonge (inspreker namens de OR van het Groninger Museum):

- Is blij met het voorstel van een financiële injectie van 1,9 miljoen euro om de acute dreiging van een faillissement weg te nemen.
- Ziet de noodzaak van bezuinigingen.
- Heeft grote bezwaren tegen het reorganisatieplan van de heer Verberg en legde dit voor aan de Ondernemingskamer. Het Gerechtshof Amsterdam doet op 23 februari 2012 uitspraak.
- Stelt voor onderzoeken van WagenaarHoes en Van Os als leidraad te nemen om tot een nieuw reorganisatiemodel te komen dat op de lange termijn perspectief biedt voor een financieel, organisatorisch en artistiek gezond museum.

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Vindt het vreemd dat niemand aan de bel trok toen het museum grote huurachterstanden opliep en verbouwbudgetten overschreed. Waarom greep de directie, de raad van toezicht of het college niet in? Heeft het verandertraject bij de dienst RO/EZ wel effect gehad?
- Wijst erop dat interim-directeur Verberg als lid van de raad van toezicht het probleem mede veroorzaakt heeft.
- Stelt dat ondanks de reddingsactie er maar iets hoeft te gebeuren om het museum opnieuw in financiële problemen te doen geraken. Het museum blijft een grote schuld houden.
- Vraagt of het terugbrengen van personeel consequenties heeft voor service aan bezoekers.
- Informeert of de jaarlijkse buffer van mogelijk 76.000 euro leidt tot verdere verschraling in de

rest van de cultuursector.

- Verwacht drastisch lagere bezoekersaantallen door het terugbrengen van omvang en frequentie van tentoonstellingen. Spraakmakende exposities zijn nodig om mensen van buiten de dunbevolkte regio te trekken en de hoge kosten van het museum terug te kunnen verdienen.
- Accepteert dat de onmisbare voorziening geld kost, net als sport, gezondheid en wetenschap.

Dhr. Van Rooij (Student en Stad):

- Stelt dat een normaal bedrijf gewoon failliet was gegaan. Toch is een faillissement geen optie.
- Vindt het ontnuchterend dat de gemeente machteloos is en met gemeenschapsgeld bij moet springen, terwijl sprake is van onbehoorlijk bestuur. Directie, raad van toezicht en college waren niet in control.
- Vraagt waarom herhaling van het probleem uitgesloten is. In het verleden bleken afspraken over de bedrijfsvoering niet te helpen. Vlijmscherp toezicht en handhaving zijn nodig.
- Onderschrijft dat een nieuwe directeur zowel artistiek als financieel van wanten moet weten.
- Blijft huiverig voor de toekomst zo lang onduidelijk blijft waar het mis ging en door wie.

Mw. Dekker (PvdA):

- Vindt het museum te belangrijk voor cultuur, toerisme en economie in stad en provincie om failliet te gaan.
- Vindt het lastig met een weloverwogen oordeel te komen vanwege de late informatie. Komt in de raad terug op de visiegestuurde aanpak en het samenhangende pakket van maatregelen.
- Vraagt waarom het zo lastig is met de provincie tot een gezamenlijke oplossing te komen. Bestaat de kans er alsnog samen uit te komen nu de provincie per persbericht aangeeft toch bij te willen dragen? Een gezamenlijke aanpak en financiering zijn essentieel voor de toekomst.
- Is benieuwd hoe het college de relaties met de provincie structureel wil verbeteren.
- Wil lessen leren om fouten te voorkomen én te bevorderen dat het goed gaat.
- Is er nog niet uit of een uitvoerig onderzoek naar het verleden nodig is.
- Vraagt hoe de huurachterstand zo hoog op kon lopen.
- Vindt het onwenselijk de 76.000 euro jaarlijks uit de exploitatie van de Cultuurnota te halen.

Dhr. Blom (VVD):

- Houdt vooralsnog het college verantwoordelijk voor de ontstane situatie en bepaalt aan de hand van de antwoorden positie. Voormalig directeur Van Twist is ook verantwoordelijk, maar stapte gelukkig op.
- Wil weten waarom het college vrijdag met een reddingsplan kwam en niet wachtte op het rapport-Van Os en mogelijke overeenstemming met de provincie. Verkleinde deze actie de kans op een provinciale bijdrage?
- Stelt een aantal vragen. Wie is verantwoordelijk voor overschrijding van bouwbudgetten? Wanneer werd dit geconstateerd en welke actie volgde hierop? Hoe hoog waren de plan- en projectkosten van de dienst RO/EZ? Waarom is niet eerder ingegrepen toen huurbetaling uitbleef? Waarom verzwaarde de gemeente het toezicht niet en de provincie wel? Wat hebben alle onderzoeken gekost?
- Verzoekt het college een overzicht te verstrekken van alle structurele en incidentele kosten van het museum sinds het gebouw in gebruik is genomen.
- Krijgt graag voor de raad een schriftelijke toelichting op de procedure om de raad van toezicht samen te stellen.
- Is benieuwd wat het college geleerd heeft voor de toekomst van het veel complexere Groninger Forum.
- Wil een diepgravend onderzoek naar de periode voor 2010.
- Verzoekt te mogen beschikken over alle versies van het HEC-rapport.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Constataert dat de verbouwing een prachtig museum met allure op heeft geleverd, maar het museum ook aan de rand van de financiële afgrond heeft gebracht.
- Vindt het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van museum en gemeente dat niet is ingegrepen toen de huur niet meer betaald kon worden. Waarom is niet eerder ingegrepen?
- Informeert naar de onderbouwing de voorstellen van HEC niet te kiezen. Welke financiële

consequenties hebben de keuzes van het college?

- Betwijfelt of 1,9 miljoen euro genoeg zal zijn. De schulden zijn groter.
- Stelt dat het overnemen van de relatief hoge huisvestingslasten door de gemeente het museum in staat stelt een buffer op te bouwen voor eventuele fluctuaties. Het reguliere budget was namelijk wel op orde.
- Hoopt op een snelle en goede oplossing van het geschil tussen OR en directie.
- Verbaast zich omdat het college de broze verhoudingen met de provincie op het spel zet. Waarom is het rapport van WagenaarHoes niet meegewogen in een gezamenlijk voorstel? Hoeveel is de provinciale samenwerking het college waard?

Mw. Rademaker (SP):

- Vindt het lastig vertrouwen in de toekomst te hebben, omdat het financieel nooit echt goed is gegaan met het museum.
- Stemde in met de verbouwing na lang twijfelen en de verzekering dat het zou kunnen. Hoe kijkt het college daarop terug nu het niet bleek te kunnen? Waarom komt het nu wel goed?
- Begrijpt niet waarom de gemeente niet ingreep toen het museum maandenlang geen huur betaalde. Was het niet bekend of werd er niet gehandeld? Wanneer wist het college ervan?
- Informeert wanneer het college wist van de overschrijding van verbouwingskosten en wat het toen deed. Had de gemeente als aanbesteder de kosten beter in de gaten moeten houden?
- Ziet de falende raad van toezicht primair als verantwoordelijke. Hoe vindt controle plaats op soortgelijke organisaties, die de gemeente niet failliet wil laten gaan vanwege maatschappelijk belang? Is er voldoende financieel inzicht en functioneren de raden van toezicht? Een collegebrief over gemeentelijk toezicht hierop kan de basis vormen van een discussie.
- Vraagt of de 1,9 miljoen euro op termijn genoeg is, zeker nu de provinciale bezuiniging zwaar op de exploitatie zal gaan drukken boven op de openstaande schulden.
- Vraagt een toelichting op de plannen voor reorganisatie. De heer Van Os stelt een andere richting voor en de OR onderschrijft dat.

Mw. Kuik (CDA):

- Herinnert zich een plan van aanpak in 2006 om de liquiditeitspositie van het museum te verbeteren en een uitspraak van wethouder De Vries dat de exploitatie de revitalisering op zou kunnen vangen zonder grote sommen extra geld.
- Vraagt waarom de huurachterstand niet eerder bekend was en tot actie leidde om verdere schade te voorkomen. Hoe liepen de tekorten zo snel zo hoog op?
- Wijst erop dat het museum de extra lening in 2011 zou kunnen dragen. Wethouder Schroor noemde de lening de grens. Toch blijkt het niet genoeg.
- Is benieuwd naar de collegereactie op de stelling van HEC dat huurverhoging voor de revitalisering strijdig is met het voorzichtigheidsprincipe en kosten vooruitschuift.
- Wil weten wat de structurele oplossing voor het museum is.
- Wijst erop dat de provincie de situatie wankel noemt en stelt dat een solide basis ontbreekt. Hoe valt dat te rijmen met het collegestandpunt en het accountantsrapport, die de maatregelen voldoende robuust noemen?
- Hoopt op verbetering in de moeizame relatie tussen stad en provincie.
- Vraagt waarom de wethouder met een reddingsplan kwam voor het verschijnen van het rapport-Van Os en voor het provinciale besluit over bezuinigingen.

Dhr. De Rook (D66):

- Betreurt het uitblijven van een gezamenlijke oplossing, al draagt de provincie nu toch bij.
- Is blij dat een faillissement is afgewend.
- Informeert naar de 1,3 miljoen euro die het museum nog tot zijn beschikking zou hebben.
- Leest in het accountantsrapport dat de bezoekerscijfers rooskleurig zijn ingeschat. Welke beheersmaatregelen zijn genomen en wat zijn de financiële risico's?
- Vraagt of de 100.000 euro extra onderhoudsvoorziening voldoende is voor de ambities en verplichtingen van de gemeente als verhuurder.
- Wil weten of de 76.000 euro uit de Cultuurnota ten koste gaan van andere budgetten en of het alleen bij calamiteiten wordt uitgekeerd.

- Ziet het museum als primair verantwoordelijke. Toch is de gemeente ook verantwoordelijk als subsidiënt en maatschappelijk belanghebbende.
- Is benieuwd naar het functioneren van de gemeente als verhuurder van maatschappelijk vastgoed vanwege de laat ontdekte huurachterstand.
- Wil weten of de interne coördinatie bij de gemeente en het toezicht op culturele instellingen wel voldoende zijn en komt hierop terug bij bespreking van de Cultuurnota.
- Is niet voor het kwijtschelden van alle leningen, dat leidt tot extra bezuinigingen.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Hoopt dat de oplossing ertoe leidt dat het museum op eigen benen kan staan.
- Gaat akkoord met het reddingsplan vanwege het belang van het museum.
- Staat niet achter het museum wanneer het dierenleed zal exposeren.
- Vraagt waarom niet op het rapport-Van Os of overleg met de provincie is gewacht.
- Begrijpt niet dat de gemeente geen onraad rook toen de huurachterstand opliep.
- Staat achter de goed onderbouwde oplossingen van HEC en wil weten waarom het college hiervan afwijkt.
- Ziet informatieverstrekking en scherp toezicht als absolute randvoorwaarden.
- Vraagt waarom het nu wel goed zal gaan. Het voornemen goed te communiceren en te rekenen was er eerder toch ook?

Mw. Postma (GroenLinks):

- Concludeert dat de problemen ontstaan zijn doordat de financiën niet op orde waren bij het museum en doordat college en raad met de revitalisering de rek uit de exploitatie haalden.
- Vraagt hoe het college nu aankijkt tegen het financieren van de revitalisering.
- Vindt de conclusies over onderlinge verhoudingen bij het museum ontluisterend. Heeft de gemeente dit eerder opgemerkt of had dat moeten?
- Mist reflectie in de feitelijke beschrijving over de rol van de gemeente. Wat vindt het college terugkijkend op de afgelopen twee jaar van zijn informatiepositie en reacties daarop?
- Vraagt hoe de provinciale bijdrage van 5 ton is meegenomen in de gemeentelijke bijdrage of dat het extra is.
- Vindt het erg belangrijk transparante afspraken over onderhoud te maken. Betekent het toevoegen van een ton dat de gemeente te weinig investeerde? Hoe staat het met het hoogwaterpotje?
- Informeert of het stappenplan van Van Os, met veel aandacht voor artistieke en organisatorische aspecten, in overeenstemming is met de huidige ontwikkeling.
- Is benieuwd naar het oordeel van het college over de omstreden interim-directeur.

Wethouder Schroor:

- Benadrukt dat de drie maatregelen uit het reddingsplan gebaseerd zijn op een rekenmodel dat samen met provincie en museum is gemaakt. Verschillende scenario's zijn doorgerekend.
- Wijst erop dat het reddingspakket volgens een onafhankelijke gezamenlijke accountant een solide basis vormt, waardoor het museum aan zijn verplichtingen kan voldoen.
- Merkt op dat artistieke kwaliteit onder de reguliere begroting valt.
- Is blij dat de insprekers de noodzaak van bezuinigingen inzien en voldoende aanknopingspunten vinden in de suggesties voor reorganisatie van WagenaarHoes.
- Antwoordt dat de urgentie vorige week groot was. Meerdere ingebrekestellingen van derden en dreiging van de Belastingdienst om bevoorschotting niet uit te betalen, maakten de financiële problemen dermate acuut dat het college besloot bevoorschotting voor maart en april eerder uit te betalen en met een reddingsplan te komen.
- Verzocht de provincie tevergeefs ook bevoorschotting eerder uit te betalen.
- Antwoordt dat het museum 1,3 miljoen euro op de bank heeft, maar dat deze subsidie van SNN via de dienst RO/EZ is voorgeschoten. Elke euro die anders wordt uitgegeven, vergroot de schuldenlast en maakt oplossingen ingewikkelder.
- Begrijpt niet waarom de provincie de noodzaak vorige week niet zag om een dreigend faillissement af te wenden, maar is blij met het recente besluit van de provincie om bij te dragen.

- Had vorige week geen zicht op een gezamenlijke oplossing met de provincie en vond uitstel van een oplossing onverantwoord.
- Verwerpt de voorwaarde bij de provinciale bijdrage dat de gemeente opnieuw geld beschikbaar stelt of schulden wegstreept, wanneer het museum weer in de problemen komt.
- Stelt jaarlijks 76.000 euro beschikbaar, maar keert alleen uit wanneer het nodig is. Het komt uit een potje in de Cultuurnota voor calamiteiten in Noord-Nederland en gaat dus niet ten koste van andere budgetten en beoordelingen door de Kunstraad.
- Belegt de regie over het museum bij één centrale medewerker van de gemeente om informatievoorziening, controle en financiële afwegingen integraal te verbeteren.
- Heeft de gemeentesecretaris gevraagd lessen te trekken uit de situatie rond het museum voor andere maatschappelijke instellingen die niet failliet mogen gaan en gemeentelijk toezicht daarop. Te denken valt aan het Groninger Forum, MJD en Stiel. Een discussie volgt.
- Geeft alleen inzicht in de officiële versies van het HEC-rapport, ondertekend door het bureau. Dat zijn het tussen- en eindrapport.
- Waardeert het dat de heer Verberg als lid van de raad van toezicht interim-directeur is geworden. Hij was weliswaar onderdeel van het probleem, maar had als insider ook voldoende kennis om succesvol zaken boven tafel te halen.
- Meldt dat de heer Verberg zelf ook zo snel mogelijk plaats wil maken voor een nieuwe directeur, maar tot die tijd zaken waarneemt en de reorganisatie verder wil helpen.
- Wist al voor het eindrapport van Van Os dat de reorganisatie bezuinigingen op kon leveren. Het rapport ging niet over het acute financiële probleem, dat vorige week onhoudbaar was.
- Drong er bij de provincie vergeefs op aan de korting op het museum van 360.000 euro per 2013 te verminderen en/of uit te stellen.
- Meldt dat GasTerra een driejarig contract afsloot voor zaalgebruik en een bijdrage, de Rabobank wil helpen en PostNL vrijwillig expertise wil delen.
- Wijst op een brief van het comité Groninger Museum Voorwaarts met negentien bedrijven en partijen die het regionale belang onderstrepen en danken voor de reddingsactie.
- Zegt toe voor de raadsvergadering een schriftelijke toelichting te geven op de procedures om de raad van toezicht samen te stellen.
- Bemoeit zich niet met hoe gereorganiseerd wordt, maar wel dat het gebeurt. De interim-directeur zou snel met de OR in gesprek moeten gaan om de reorganisatie op te pakken.
- Constateert dat het provinciale toezicht met het sterrensysteem de problemen ook niet heeft opgemerkt.
- Handhaaft met de provincie het ingezette verzwaarde toezicht op het museum.

Wethouder De Vries:

- Vindt dat het museum er terecht op wijst dat de waterschade van 1998 nog niet is opgelost.
- Noemt de omgang van de gemeente met onderhoud niet heel zorgvuldig of structureel. Dat is een van de drijfveren voor de revitalisering van 2010 onder voorwaarden en op basis van de toen beschikbare financiële informatie.
- Legt uit dat de verantwoordelijkheid voor revitalisering wat betreft uitvoering, aanbesteding, werk en subsidies bij de gemeente lag. Artikel 2.4 bepaalt dat het museum voor eigen rekening en risico opdracht geeft voor interieurwerkzaamheden.
- Constateert dat de gemeente dus niet verantwoordelijk is voor overschrijdingen op het interieur, dat er overigens mooi uitziet.
- Concludeert dat het museum de huurverhoging had kunnen dragen, als het verder goed had gezeten. Het is wel de vraag of de financieringsmethode van een huurverhoging ideaal was.
- Trekt als vastgoedeigenaar een ton eigen middelen uit om het museum in volle glorie als gebruiksinstrument te bewaren.
- Wijst erop dat de keramische tegels naast esthetische overwegingen ook gekozen zijn omdat ze toekomstig onderhoud voorkomen en het museum aantrekkelijker maken voor sponsors.
- Verwijst naar brieven d.d. 22 april en 22 juli 2010 met een indicatie van de gemaakte projectkosten van de revitalisering.
- Is bereid de projectkosten nader te specificeren als de VVD dat wenst.

- Erkent en erkende eerder al dat het constateren van achterblijvende huurpenningen anders had moeten. De gemeente is onvoldoende alert geweest.
- Merkt op dat het Groninger Museum met geen woord gerept heeft over de huurachterstand, terwijl het in het najaar van 2010 met de gemeente sprak over andere manieren van lenen.
- Wijst erop dat nooit sprake is geweest van vaste momenten van geregeld bestuurlijk toezicht. In de toekomst moet dat anders, ook bij andere gesubsidieerde instellingen.
- Stelt dat de reorganisatie al langer boven de markt hangt. De gemeente had achteraf door moeten vragen waarom de reorganisatie in een eerder stadium werd teruggetrokken.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 22 februari 2012.

De voorzitter sluit de vergadering om 19.14 uur onder dankzegging.